

รายงานผลการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยองค์คณะบุคคล (ก.ต.ป.น.) ปีการศึกษา ๒๕๖๒

เอกสารทางวิชาการ ลำดับที่ ๒๐/๒๕๖๒
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ได้ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด โดยมีประเด็นในการนิเทศ ติดตาม งานนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕ ประเด็น ดังนี้ ๑) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ๒) การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ๓) การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน ๔) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning และ ๕) โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก และคณะศึกษานิเทศก์ทุกคน ซึ่งรายละเอียดภายในเอกสาร เล่มนี้ ประกอบด้วย บทนำ การดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานนิเทศ ความสำเร็จที่เป็นแบบอย่างได้

กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารรายงานการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ฉบับนี้ จะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ฯ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
ส่วนที่ ๒ การดำเนินการ	๓
๑. ชั้นเตรียมการ	๓
๒. กลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา	๓
๓. ปฏิทินการนิเทศ	๔
๔. ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศ	๔
๕. วิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศ	๔
๖. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ	๕
๗. สรุปผลการดำเนินงาน	๕
ส่วนที่ ๓ ผลการปฏิบัติงานนิเทศ	๖
๑. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน	๖
๒. การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	๗
๓. การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	๘
๔. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning	๙
๕. โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	๙
ส่วนที่ ๔ ความสำเร็จที่เป็นแบบอย่างได้	๑๑
บรรณานุกรม	๑๓
ภาคผนวก	๑๔
ภาคผนวก ก คำสั่ง คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษางานตามนโยบาย	๑๕
ภาคผนวก ข แบบนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒	๑๘
ภาคผนวก ค ภาพประกอบการนิเทศฯ	๒๔
คณะผู้จัดทำ	๓๓

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จึงนำเสนอนโยบาย ดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นแนวทางในการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะสำเร็จได้ตามเป้าหมาย จำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนา กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ ที่ต้องร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมไปด้วยกันในลักษณะ ของ “เกลียวเชือก” กระบวนการนิเทศการศึกษา (supervision) เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนของครู โดยมุ่งให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการนิเทศการศึกษาช่วยทำให้เกิดการพัฒนาครู พัฒนางาน สร้างการประสานสัมพันธ์ และขวัญกำลังใจ ซึ่งต้องดำเนินงานให้ประสานสัมพันธ์กับกระบวนการอื่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนถาวร ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ.ก.ต.ป.น.) ภายใต้นโยบาย โดยให้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน, ๒๕๖๒ : ๖) กล่าวว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจ นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี”

ดังนั้น กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา จึงได้นำเสนอ ประเด็นการนิเทศ ติดตามในการประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนในสังกัด โดยดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ตามกลุ่มเป้าหมาย ที่กำหนดและได้แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สนับสนุนการขับเคลื่อน

นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนตามประเด็นการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน โดยมีประเด็นในการนิเทศ ติดตาม ดังนี้ ๑) ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ๒) การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ๓) การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ๔) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาละ ๒ โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๓ โรงเรียน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา

๒.๓ เพื่อนำผลการนิเทศ ติดตามมาใช้ในการตัดสินใจวางแผนพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

ส่วนที่ 2

گردنگبهبه

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น ได้ดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์คณะบุคคล (ก.ต.ป.น.) ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ขั้นตอนเตรียมการ

- ๑.๑ ศึกษารายละเอียด นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
- ๑.๒ กำหนดรายละเอียดการดำเนินงาน
- ๑.๓ จัดทำเครื่องมือ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
- ๑.๔ นำเสนอเครื่องมือต่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
- ๑.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษางานตามนโยบาย
- ๑.๖ จัดประชุมชี้แจงการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
- ๑.๗ กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติการนิเทศโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๒. กลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาจำนวน ๑๕ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคัดเลือกศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับ ๒ โรงเรียน แต่ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอปากพลี คัดเลือกจำนวน ๕ โรงเรียน เนื่องจากมีศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจำนวน ๑ ศูนย์ เงื่อนไขการพิจารณา ได้แก่

๒.๑ โรงเรียนที่มีผลการทดสอบ O-NET ต่ำ จำนวน ๑ โรงเรียน

๒.๒ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน ๑ โรงเรียน

รวมทั้งสิ้น ๓๓ โรงเรียน รายละเอียดดังนี้

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาสาริกา	โรงเรียนวัดพราหมณี
	โรงเรียนหัวเขาแก้ว
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาหินตั้ง - ศรีนาวา	โรงเรียนวัดท่าด่าน
	โรงเรียนวัดศรีวัน
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าช้าง - วังกระโจม	โรงเรียนชลนายกสงเคราะห์
	โรงเรียนวัดท่าทราย
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเขาพระ - บ้านใหญ่	โรงเรียนวัดวังไทร
	โรงเรียนวัดวังตม
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาศรีจุฬา - ดงละคร- ดอนยอ	โรงเรียนบ้านคลอง ๓ (ตรุณศึกษา)
	โรงเรียนบ้านคลอง ๓ วิทยา (ประชาสามัคคี)

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาพรหมณี	โรงเรียนวัดสันตยาราม
	โรงเรียนวัดเขาน้อย (ศิลาทองวิทยาการ)
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านนา – บ้านพร้าว	โรงเรียนวัดหนองรี
	โรงเรียนบ้านหนองกันเกรา
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาป่าชะ – เขาเพิ่ม	โรงเรียนชุมชนวัดป่าชะ
	โรงเรียนบ้านเขาส่องกล้อง
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาทองกลาง – บางอ้อ – อาษา	โรงเรียนวัดเลขธรรมกิตต์ (กรีเมธอุทิศ)
	โรงเรียนวัดอัมพวัน (ทองโสภณวิทยาการ)
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านพริก-พิกุลออก	โรงเรียนวัดพิกุลแก้ว
	โรงเรียนวัดโพธิ์แก้วเบญจาราม
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของครุฑแก้วหน้า	โรงเรียนบ้านคลอง ๒๒ (อาภาเอิบจิตรอุปถัมภ์)
	โรงเรียนบ้านปลายคลอง ๒๒
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของครุฑรวมพลัง	โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม
	โรงเรียนบ้านเตยใหญ่
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของครุฑพัฒนา	โรงเรียนวัดประสิทธิเวช
	โรงเรียนวัดโพธิ์แทน
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของครุฑสามัคคี	โรงเรียนบ้านดอนกลาง (กิดารศึกษาการ)
	โรงเรียนบ้านชุมพล (อันอารีศึกษาการ)
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาปากพลี	โรงเรียนวัดโพธิ์
	โรงเรียนบ้านโคกสว่าง
	โรงเรียนอนุบาลปากพลี (ชุมชนบ้านเกาะหวาย)
	โรงเรียนวัดนาหินลาด
	โรงเรียนวัดลำบัวลอย

๓. ปฏิทินการนิเทศ

ระหว่างวันที่ ๑ – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

๔. ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศ

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) และคณะศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก รวมทั้งสิ้น ๑๗ คน

๕. วิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศ

๕.๑ จัดทำประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยองค์คณะบุคคล ก.ต.ป.น. ปีการศึกษา ๒๕๖๒

๕.๒ คณะนิเทศฯ ปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินการนิเทศโดยแบ่งตามศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำอำเภอ

๕.๓ โรงเรียนที่รับการนิเทศ นำเสนอผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ตามประเด็น เนื้อหา หัวข้อที่ใช้ในการนิเทศ

๕.๔ คณะนิเทศฯ ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒

๖. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

แบบนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒

๗. สรุปผลการดำเนินงาน

๗.๑ สรุป สั้งเคราะห์ รายงานผลการดำเนินงาน

๗.๒ จัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนิน

๗.๓ รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชา และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ส่วนที่ ๗

ผลการปฏิบัติงานนิเทศ

จากกรณีศึกษา ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์คณะบุคคล (ก.ต.ป.น.) ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น ได้สรุปผลการปฏิบัติงานนิเทศ ตามประเด็นการนิเทศ ติดตาม ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

๑. โรงเรียนรับนโยบายจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
๒. โรงเรียนดำเนินการประชุมครูทุกคน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันวิเคราะห์ผลการประเมิน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ มาจัดทำเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้
 - ๒.๑ การทดสอบความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
 - ๒.๒ การทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT: National Test) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
 - ๒.๓ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET : Ordinary National Educational Test) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
 - ๒.๔ ข้อสอบปลายปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ , ๔ , ๕ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ , ๒
๓. ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันวางแผนการแก้ปัญหาโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC : Professional Learning Community) หาสาเหตุของปัญหา และแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนในสาระที่มีปัญหาเร่งด่วนทุกระดับชั้น และจัดทำแผนการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผลการประเมินเป็นฐานด้วยกระบวนการ PLC ปีการศึกษา ๒๕๖๒
๔. ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๒

ข้อสังเกต ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ

๑. ครูผู้ช่วยบางคนยังขาดประสบการณ์เรื่องโครงสร้างการออกข้อสอบ รูปแบบ และจำนวนข้อสอบ (Test Blueprint) ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละรายวิชาที่ทำการทดสอบ
๒. การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ย่อยที่มีปัญหากับแนวทางการแก้ปัญหาที่ยังไม่สอดคล้องกัน เช่น คณิตศาสตร์มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเรขาคณิตและพีชคณิต แต่การแก้ปัญหาไปใช้การท่องสูตรคูณและการคิดเลขเร็ว ซึ่งมันเป็นประเด็นเล็ก ๆ ของปัญหา เป็นต้น

๓. การดำเนินกิจกรรม “บันไดทักษะ ๔ ชั้น” ให้มีการคัดกรองนักเรียนออกเป็นประเภทต่างๆ ให้ชัดเจน เช่น กลุ่มนี้มีปัญหาเกี่ยวกับพยัญชนะ แล้วในกลุ่มแยกย่อยออกไปอีกโดยให้คนที่มีปัญหาเหมือนกันมาอยู่ในพวกเดียวกัน เพื่อวางแผนการแก้ได้ที่ละชั้น หรืออาจจะให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการดูแลน้องรวมเป็นกิจกรรม “พี่สอนน้อง” เข้าไปผสมผสานด้วย เพื่อลดภาระงานครูและสร้างความภาคภูมิใจให้กับพี่ด้วยเช่นกัน

๒. การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น

วิธีดำเนินการ

๑. สร้างความตระหนักเรื่อง การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นของนักเรียน แก่คณะครูโดยการบรรจุไว้ในวาระการประชุมทุกๆ ครั้ง และนำผลการประเมินมาร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาร่วมกัน

๒. ส่งเสริมสนับสนุนการนำความรู้สู่การปฏิบัติโดยดำเนินการอ่าน การเขียน ด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับระดับปัญหาของนักเรียน เช่น กิจกรรมฝึกอ่านแจกลูก แจกคำ นำสู่การอ่านออก เกมต่อคำ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน การเขียน กิจกรรม BBL

๓. ทำการทดสอบการอ่าน การเขียน และคำนวณประจำทุกเดือนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ นักเรียนคุ้นชินกับการทำแบบทดสอบ

๔. นิเทศภายใน นิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนทุกชั้น เพื่อติดตามการดำเนินงาน รับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งร่วมกันหาทางปรับปรุงพัฒนา

๕. การสรุปติดตามรายงานผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน วิชาภาษาไทยของนักเรียน

ข้อสังเกต ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ

๑. การดำเนินกิจกรรม “หมอภาษา” ให้ใช้รูปแบบเดียวกับการเปิดคลินิกรักษาคนไข้ โดยให้มีการบันทึกประวัติการเข้ารับการรักษาและผลการรักษา โดยอาจจะเปิดเป็นคลินิกที่รักษาอาการอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านคณิตศาสตร์ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น ให้ทำแบบคลินิกที่มีหมอรักษาคนไข้จริง โดยมีครูเป็นอาจารย์หมอที่คอยให้คำแนะนำและจัดหาอุปกรณ์ และในทุกเดือนควรมีการสรุปผลการรักษาหรือการพัฒนาที่เกิดขึ้นทั้งอาจารย์หมอ (ครู) และคุณหมอ (นักเรียน) ร่วมกัน

๒. การใช้สื่อ ๖๐ พรรษาฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ลดภาระงานของครูในการเตรียมสื่อ และช่วยสนับสนุนครูที่สอนไม่ตรงเอก และเหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้การจัดกิจกรรมราบรื่น นักเรียนเกิดการเรียนรู้

๓. การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

วิธีดำเนินการ

โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ โดยผ่านทางการจัดกิจกรรม ดังนี้

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ได้แก่ กิจกรรมการเลือกตั้งประธานนักเรียน การเดินรณรงค์การเลือกตั้ง เป็นต้น
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ได้แก่ กิจกรรมประเพณีวันสำคัญต่าง ๆ โครงการโรงเรียนคุณธรรม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ ได้แก่ การปลูกผักเพื่ออาหารกลางวัน การทำขนมและอาหารที่โรงเรียนส่งเข้าแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม เป็นต้น
๔. เป็นพลเมืองดี ได้แก่ การปลูกฝังค่านิยม ๑๒ ประการ โดยใช้กิจกรรม ๔ ส. คือ สืบสานประเพณีวันสำคัญ สร้างสรรค์กิจกรรมรักการอ่าน สู่อุดมการณ์ประชาธิปไตย และเสริมสร้างวินัยความพอเพียง

ข้อสังเกต ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ

๑. การจัดกิจกรรมทุกครั้งควรจะต้องให้นักเรียนได้สรุปองค์ความรู้ที่เขาได้รับทุกครั้ง อาจจะทำให้สรุปในรูปแบบของการพูดนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือ การทำ Mind Map เป็นต้น เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นผลงานที่เกิดจากนักเรียนเป็นหลัก จะส่งผลต่อความคงทนในการเรียนรู้
๒. การทำอาหารควรมีการบูรณาการความรู้เข้าไปมีส่วนช่วยในการดำเนินการ เช่น การคำนวณสูตรการหมักแป้งและผลที่เกิดขึ้น การใช้สารประกอบต่างๆ ที่เพิ่มความอร่อย รวมถึงขั้นตอนในการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์และการเรียนรู้เรื่องของการตลาด จุดประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ยอยากให้คุณครูและนักเรียนได้ร่วมกันถอดบทเรียนออกมาให้ชัดเจน และมีการเก็บร่องรอยหลักฐานในการเรียนรู้ การจดบันทึกต่าง ๆ
๓. กิจกรรมที่จัดอาจจะอยู่ในรูปแบบของการบูรณาการในช่วงกิจกรรมเวลาเรียน เพิ่มเวลาให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เน้นให้พี่สอนและดูแลน้องในการทำกิจกรรม การมอบหมาย แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบตามความเหมาะสม ครูเป็นที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำ กำกับดูแลนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอน

๔. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

วิธีดำเนินการ

๑. จัดประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน
๒. พัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
๓. จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้โครงงาน ศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ เป็นต้น

ข้อสังเกต ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ

๑. บางโรงเรียนยังไม่มีการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ยังใช้วิธีการสอนให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม เน้นการสอนจากหนังสือแบบเรียน
๒. โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายมากมายที่เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียน ซึ่งทางโรงเรียนควรจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเพื่อให้สนองตอบและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หลักในการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนเรื่องของรางวัลและความสนุกสนานที่เกิดกับนักเรียนขอให้เป็นส่วนที่เสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน หรือหลังจากที่มีการจัดกิจกรรมจากส่วนงานภายนอกแล้ว คุณครูควรสรุปประเด็นในการเรียนรู้กับนักเรียนอีกครั้ง จะได้ไม่ต้องมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ซ้ำซ้อนอีก
๓. การจัดกิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจะต้องพิจารณาจากเนื้อหาสาระและวางแผนในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน ครูจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน ครูจะต้องใจเย็น ๆ คอยใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนให้คิดและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระภายในกรอบเนื้อหาที่เรียนรู้ อย่าคอยกำกับนักเรียนว่าจะต้องทำตามที่คุณครูกำหนด

๕. โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ตำบล (เฉพาะโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล)

แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ปีการศึกษา ๒๕๖๒

๑. มาตรฐานด้านผู้เรียน
๒. มาตรฐานด้านครู
๓. มาตรฐานด้านผู้บริหาร
๔. มาตรฐานด้านอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้
๕. มาตรฐานด้านความร่วมมือของชุมชน

วิธีดำเนินการ

๑. โรงเรียนรับนโยบายจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก แล้วดำเนินการประชุมครูทุกคนเพื่อขยายผลความเป็นมาและวัตถุประสงค์เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
๒. จัดทำแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยกำหนดปฏิทินการดำเนินงานในแต่ละเดือน
๓. ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้โดยยึดมาตรฐาน ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านครู มาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ และมาตรฐานการความร่วมมือของชุมชน ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อสังเกต ข้อคิดเห็นของนิเทศ

๑. ควรมีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยทุกคนมีส่วนร่วม
๒. ควรกำหนดเป็นนโยบายด้านคุณภาพของนักเรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติ
๓. ควรพิจารณาจัดทำจุดสืบค้นหาความรู้ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่นักเรียน เช่น จุดสืบค้น “ท่องโลกกว้างทางอินเทอร์เน็ต” เพื่อให้นักเรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง

ส่วนที่ ๔

โครงการวิจัยที่เขียนแบบอย่างได้

จากผลการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์คณะบุคคล (ก.ต.ป.น.) ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ของโรงเรียนตามกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๓ โรงเรียน คณะกรรมการนิเทศ ติดตามฯ พบผลงานของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นผลงานที่ภาคภูมิใจ และเป็นแบบอย่างได้ โดยนำเสนอเป็นรายโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนวัดไทร ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการปากพลี

โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษากิจกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับ “ครูต่างชาติจิตอาสา” นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น มีความกล้าแสดงออก ในการทักทายพูดคุยกับชาวต่างชาติมากขึ้น

โรงเรียนกัญชงเกษตร ๒๒ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของครุฑแก้วหน้า

กิจกรรม คลินิก “หมอภาษา” ช่วยแก้ปัญหาเรื่องการอ่านของนักเรียน โดยให้นักเรียน เป็นผู้ดำเนินกิจกรรม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำและจัดหาสื่ออุปกรณ์มาสนับสนุน ให้กับนักเรียนที่เป็นคุณหมอ

โรงเรียนวัดสันทรายพิทักษ์ธรรม ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของครุฑธรรมพลัง

กิจกรรมการแก้ปัญหาการอ่านด้วย “บันไดทักษะ ๔ ชั้น”

โรงเรียนตึกอเนก ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษากันตรึม - พิภูลอก

กิจกรรม “ซ่อนธรรมชาติ ฝาน่าสุข” ใช้ซ่อนพลาสติกและฝาชวด เป็นสื่อการสอน วิชาภาษาไทย โดยคุณครูจะเขียนสระ พยัญชนะ หรือคำ และให้นักเรียนเลือกผสมให้เป็นคำ ให้มีความหมาย ทำให้นักเรียนมีความสนใจ ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนและการเรียนให้ผ่อนคลาย ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนดีขึ้น

โรงเรียนขัณฑ์โคกสว่าง ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาปากพลี

“หนึ่งโรงเรียนในฝัน” เน้นการปูพื้นฐานการเรียนรู้ให้กับเด็กตั้งแต่วัยปฐมวัยให้รู้จักการวิเคราะห์เป็น และรู้จักใช้ความคิด

โรงเรียนอนุบาลเมืองปากพลี ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาปากพลี

โครงการสร้างสำนึกพลเมือง “การคิดแยกขยะ”

โรงเรียนชุมชนวัดป่าชะ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาป่าชะ – เขาเพิ่ม

“กิจกรรมสูตรคุณธรรม” ช่วยให้เด็กๆ ได้ทบทวนการท่องสูตรคูณในรูปแบบเกม

โรงเรียนวัดหนองขี้เหล็ก ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านนา – บ้านพร้าว

“โครงการสถานศึกษาสีขาว” กิจกรรมหลักโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้แก่ กิจกรรมห้องเรียนสีขาว โครงการห้องเรียนปลอดบุหรี่ และแอลกอฮอล์ ชุมนุม กีฬาด้านยาเสพติด ดนตรีด้านยาเสพติด คลินิกเสมารักษ์ ตู้แดงเสมารักษ์ เป็นต้น

“โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School) รุ่นที่ ๒” เป็นแนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษา ภายใต้บทบาทความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และบริษัท มูลนิธิ องค์กรหรือสถาบันที่มีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากร มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๒). แนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่ง คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษางานตามนโยบาย

ภาคผนวก ข

แบบนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒

ภาพประกอบ ก

ภาพประกอบการนิเทศฯ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายพิเชษฐ นนทบุรี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
นางวาสรินทร์ รัตนมาลี	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

วิเคราะห์ข้อมูล

นางประภร พูลศิลป์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางสุบิน ณ อัมพร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายบัญชา รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายกิตติศักดิ์ แป้นงาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางสุชญา บำรุงกิจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางอรัญญา สุธาสิโนบล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายโสภณ อ้นบางไทร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางชวนชื่น ทศนา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
นางสาวชุติมา เบ็ญจมิตร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
นางสาวกนกรัตน์ ศิริมาลกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

ผู้รับผิดชอบโครงการและเขียนรายงาน

นางวาสรินทร์ รัตนมาลี	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
นางสาวชุติมา เบ็ญจมิตร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ